

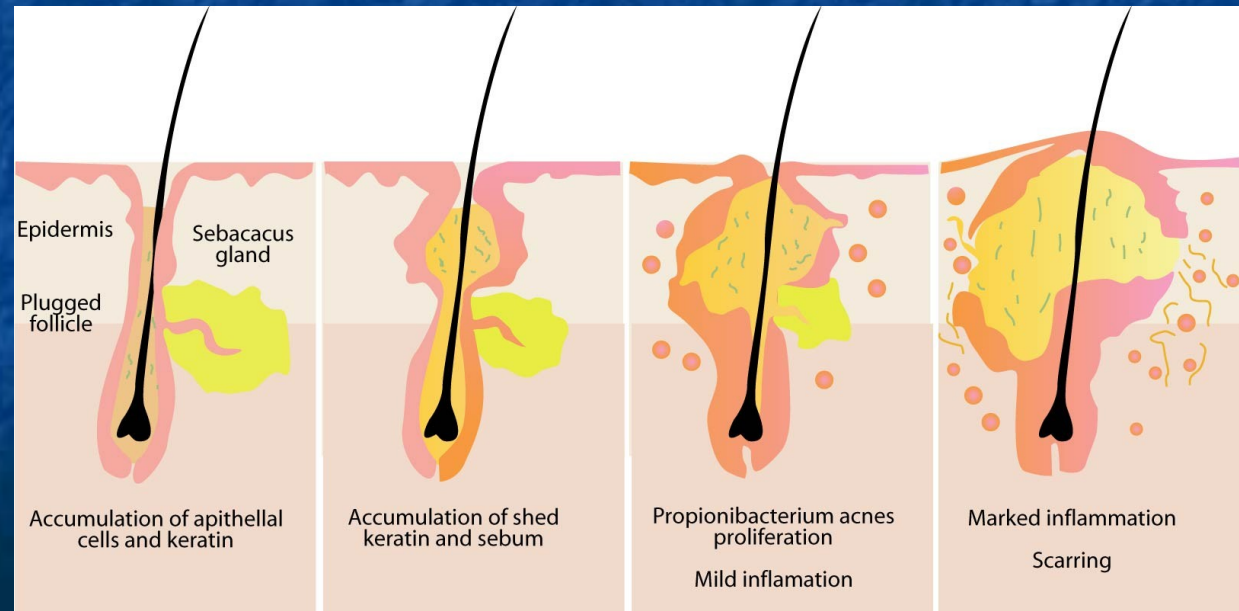
Akne

Terje Kukk
SA TÜK nahahaiguste kliinik
EAP 10.04.2015

- on naha rasunäärmete ja neid ümbritseva koe krooniline põletik
- ~ 80%
- 85% neist vanuses 12-24 aastat
  - 99% näol
  - 60% seljal
  - 15% rinnakul

Akne tekkepõhjused

- liigne rasuproduktsioon
- karvafolliikuli-ja rasunäärme ühise viimajuhasisene liigsarvestumine
- bakteri *Propionibacter acnes*'e rohkenemine
- põletik

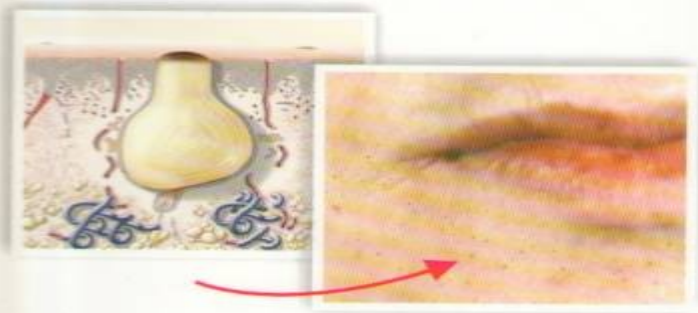

SA TÜK nahahaiguste kliinik

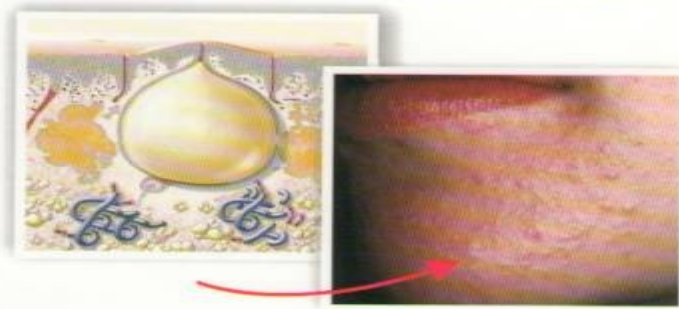
	2013	2014
12-16a.v		
kokku	1121	1167
L70.0	827	847
L70.1	294	320
17-26a.v.		
kokku	2746	2759
L70.0	1909	1800
L70.1	837	959

Komedoone on 2 tüüpi :

- avatud komedoonid

- suletud komedoonid

Põletikuliste lööbeelementide paranemise järel võib nahal näha olla **lööbejärgseid pigmenteeritud laike**.

Sügavate sõlmede paranemisel võivad nahale jääda **armid**.

Akne põhivormid

- komedogeenne e. kerge
- põletikuline papulopustulaarne e. keskmine
- sõlmelis-tsüstiline e. raske
- muud variandid

Akne raskusaste

- Sign-based methods
  - Mittepõletikuliste ja põletikuliste lööbeelementide loendamine
- Global assessment techniques
  - Komedoonakne
  - Kerge-mõõdukas papulopustulaarne
  - Raske papulopustulaarne, mõõdukas sõlmeline
  - Raske sõlmeline e. *Acne conglobata*
- Quality of life methods

Acne conglobata

Acne conglobata

- Raske akne mõjutab oluliselt patsiendi meeleolu olles üheks depressiooni põhjuseks.

- Haiguste korral, millel puudub Eestis välja antud ravijuhis, lähtutakse Euroopa ravijuhistest
  - European Evidence-based (S3) Guidelines for the Treatment of Acne. JEADV 2012;26(Suppl.1):1-29
  - Evidence-based Recommendations for the Diagnosis and Treatment of Pediatric Acne. Pediatrics 2013 May;131Suppl3: S163-86
- Akne ravijuhend ENSAS 2001.a.

	<u>Rasueritus e vähend.</u>	<u>Sarvestumise regul.</u>	<u>Põletikvasta ne</u>	<u>Anti- bakteriaal- ne</u>
<u>Lokaalne</u> antibiootiku m	—	—	+	+
bensüül- peroksiid	—	+	—	+
aselaiinhap e	—	+	+	+
retinoid	—	+	+	+/-
<u>Süsteem- ne</u> antiandro- geenne	+	+	—	—
antibiootiku m	—	—	+	+
isotretinoiin	+	+	+	+

Vältida

- Monoteraapiat lokaalse AB-ga → AB-resistentsus
- Paikset ravi monoteraapiana raske PP või nodulaarse akne korral → vähene efektiivsus → armid *
- Süsteemset klindamütsiini → ravim peab jääma reservi raskete infektsioonide raviks
- Viivitamist süsteemse retinoidravi alustamisega, kui on selge näidustus

* ravimite kõrvaltoimete tõttu ravimuuringu katkestanud pt-de arv on olnud suurem paikse ravi grupis

- JEADV 2012;26:1-29

Sõlmelis-tsüstiline akne

- Isotretinoiin (13-cis RA)
- Süsteemne AB + lokaalselt üks järgnevatest
  - adapaleen
  - adapaleen + BPO
  - aselaiinhape

Isotretinoiin KT

- huulte kuivus, lõhed
- nina-ja silma limaskestast kuivus, ninaverejooks
- õhetus, punetus näonahal
- punetavad laigud labakätel, käsivartel

tselluliit silma all

pseudoangiomatoosne ja hüeliinse stroomaga benigne fülloïdkasvaja

Heiliit

Dermatiit

Retinoidid

vähendavad profilagriin mRNA taset, sellega häirides profilagriini konversiooni filagriiniks.

Kõrvaltoimed on annusest sõltuvad (isotretinoiin 0,5-1 mg/kg/die, 4 -(6) kuud)

- kirjanduses on arutletud depressiooni ja suitsiidiriski seoses isotretinoiiniraviga, kuid veenvad tõendid selle kohta puuduvad
- IBD ja isotretinoiin
Akne ise võib olla IBD riskiks

Akne erivormid

- imikuea akne
- troopika akne (*Mallorca acne*)
- steroidakne
- psühhogeenne (*Acne facticia*)

Ei ole atoopiline dermatiit

Aknet soodustavad

- ravimid (hormoonid)
- ebasobiv nahahooldusvahend
- kuum ja niiske keskkond
- stress
- geneetiline eelsoodumus

Müüdid põhjustest

- halb hügieen
- liigne šokolaadi söömine
  - vähene seksimine

Acne fulminans

- väga raske tsüstilise akne vorm, millele kaasuvad organismi üldsümptomid
- sagedamini 12-13a.v noorukitel, poistel
- äge algus, põletikulised ja haavandunud akne tsüstid, palavik, liigesvalu, isu- ja kaalulangus.

Acne fulminans

Tänan kuulamast!